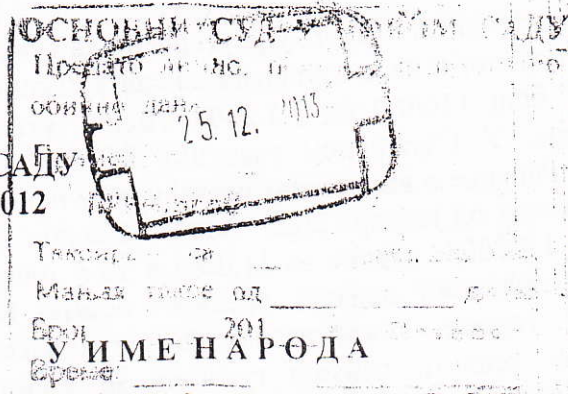

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број Гж. 2178/2012
Дана 11.12.2013. године
Нови Сад

Виши суд у Новом Саду, у већу састављеном од судија Милане Миличковић, председника већа, Оливере Пејак Прокеш и Јасмине Дивнић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца Бајић Милована из Новог Сада, улица Радничка број 19, кога заступа пуномоћник Горан Мостарац, адвокат из Новог Сада, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд, Дирекција покрајинског фонда, Нови Сад, Житни трг број 3, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду, пословни број П. 1283/11 од 8.5.2012. године, на седници већа одржаној 11.12.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба туженог се одбија и пресуда Основног суда у Новом Саду, пословни број П. 1283/11 од 8.5.2012. године потврђује.

Образложење

Првостепеном пресудом тужбени захтев је усвојен и тужени је обавезан да тужиоцу на име мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије на име главнице дуга за период од 1.1.2008. године до 31.12.2011. године исплати износе главнице са законском затезном каматом на досуђене појединачне месечне износе, наведене у изреци првостепене пресуде, у року од 15 дана под претњом принудног извршења. Обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступак исплати износ од 88.090,32 динара са законском затезном каматом почев од дана 31.12.2011. године па до исплате у року од 15 дана под претњом извршења.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени побијајући је из свих законом прописаних разлога.

Жалба није основана.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачке 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/2004 и 111/2009), а сходно члану 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011) и на правилну примену материјалног права у смислу одредбе члана 372. став 2. ЗПП, у вези члана 478. ЗПП, овај суд је нашао да је првостепена пресуда донета без битних повреда одредаба парничног поступка и уз правилну примену материјалног права.

У првостепеном поступку је утврђено да тужилац Милован Бајић остварује пензију код туженог и да је ступањем на снагу Закона о војсци Србије ("Службени гласник РС" број 116/07) од 1.1.2008. године утврђен нов начин усклађивања војних пензија. У Службеном гласнику РС бр. 20/2008 од 19.2.2008. године објављено је Решење о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године. Сходно наведеном решењу пензије се усклађују од 1.1.2008. године за 11,06% и то у односу на усклађену пензију по Решењу о усклађивању пензија, вредност општег бода и новчаних накнада од октобра 2007. године. Усклађивање пензије у висини од 11,06% тужени није применио при исплати пензија тужиоцу за период од 1.1.2008. године до 28.2.2011. године. Потраживање тужиоца по основу неисплаћене разлике, односно повећања пензија износи 187.257,80 динара, а појединачно по месецима као што је наведено у налазу вештака финансијске струке и образложењу пресуде, на које се странке упућују.. Законска затезна камата на мање обрачунату пензију обрачуната по пропорционалном методу износи 69.906,12 динара. Укупно потраживање тужиоца по основу неисплаћене разлике, односно повећања пензије са законском затезном каматом износи 257.163,92 динара. Исплаћена пензија тужиоцу у 2007. години је знатно изнад 60% просека исплаћеног у привреди Републике Србије у 2007. години.

На основу утврђених чињеница, правилно је првостепени суд побијаном пресудом усвојио тужбени захтев тужиоца.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредбе чл.361 ст.2 т.2 у вези чл. 16 ЗПП, а из разлога што је предмет овог спора накнада штете о којој се у смислу чл.1 ЗПП одлучује у парничном поступку.

Неосновано се жалбом туженог истиче да је побијана одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП. Одлука првостепеног суда не садржи недостатке због којих се не би могла испитати, будући да је суд дао разлоге о битним чињеницама, дати разлози нису нејасни или противречни, о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима.

Према члану 193. став 1. Закона о војсци Србије (Службени гласник РС број 116/07 и 88/09) који је ступио на снагу 01.01.2008. године, усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Уједно је чланом 197 став 2 стављена ван снаге одредба члана 261 Закона о војсци Југославије, који је регулисао начин усклађивања војних пензија.

Из наведене материјалноправне одредбе произилази обавеза туженог да усклађивање износа пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, па су неосновани и жалбени наводи туженог којим указује да тужени није имао обавезу да врши усклађивање сходно правилима пензијског и инвалидског осигурања.

Даље, чланом 21 Закона о изменама и допунама Закона о пензијско инвалидском осигурању (Службени гласник РС број 85/2005 од 6.10.2005. године) регулисано је да се пензија од 1. априла и 1. октобра текуће године усклађује, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у претходних шест месеци. Међутим, чланом 73. истог закона прописано је да се изузетно од одредбе члана 21. овог закона, усклађивање пензије врши: 1) од 1. априла и 1. октобра 2006. године, са кретањем трошкова живота и просечне зараде запослених на територији Републике у претходних шест месеци, у проценту који представља збир 62,5% процента раста, односно пада трошкова живота и 37,5% процента раста, односно пада зарада; 2) од 1. априла и 1. октобра 2007. године, са кретањем трошкова живота и просечне зараде запослених на територији Републике у претходних шест месеци, у проценту који представља збир 75% процента раста, односно пада трошкова живота и 25% процента раста, односно пада зарада; 3) од 1. априла и 1. октобра 2008. године, са кретањем трошкова живота и просечне зараде запослених на територији Републике у претходних шест месеци, у проценту који представља збир 87,5% процента раста, односно пада трошкова живота и 12,5% процента раста, односно пада зарада. Исплата усклађене пензије тече од првог дана у месецу у коме је извршено усклађивање.

Сходно наведеним законским одредбама, тужени је био дужан да усклађивање свих доспелих војних пензија до 1.1.2008. године врши у складу са одредбама Закона о пензијско инвалидском осигурању.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (Службени гласник РС број 20/08 од 19.2.2008. године) усклађене су пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу и новчане накнаде почев од 1.1.2008. године за 11,06 %, с тим да се пензије и новчане накнаде са овим процентом усклађују у односу на усклађену пензију и новчану накнаду по решењу из октобра 2007. године, а којим је извршено усклађивање пензија од 1.10.2007. године (Службени гласник РС број 99/07).

Из чињенице да је Републички Фонд ПИО, примењујући одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању (у даљем тексту Закона), својим актом који је техничко-спроведбеног карактера, у поступку извршавања законом утврђених обавеза Фонда, сагласно начину и методу утврђеним законом, утврдио конкретни проценат усклађивања пензија од 11,06%, на основу званичних статистичких података (кретање трошкова живота у претходних 6 месеци и просечне зараде запослених у проценту који се утврђује на начин прописан чланом 73. став 2.), произилази да је и тужени по службеној дужности (на основу члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанку права из ПИО војних осигураника) био у обавези да у истом проценту (јер је начин и метод утврђен законом) изврши ванредно усклађивање пензија војних пензионера. Ово из разлога што се и пензије војних осигураника од 1.1.2008. године усклађују по динамици и на начин утврђен Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Жалбени наводи да су војне пензије, по уласку систем цивилног пензијског и инвалидског осигурања, на основу Одлуке Управног одбора Фонда ПИО, усклађене почев од 1.4.2008. године за 6,97 % и од 01.10.2008. године за 14,13 %, за колико је извршено усклађивање пензија за кориснике права код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у 2008. години, те да стога војни пензионери нису оштећени, није основан, јер је из разлога наведених у претходним ставовима јасно да се свако усклађивање које установи Републички Фонд ПИО

односи и на војне пензионере, па и наведено повећање од 19.2.2008. године за 11,06 %.

Сходно горе наведеном, тужени није извршио усклађивање износа војних пензија за 11,06 % почев од 1.1.2008. године, у складу са одредбама Закона о пензијско инвалидском осигурању, а што је био дужан учинити по службеној дужности, на основу члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанка права из ПИО војних осигураника, на који начин је туженом причинио штету у висини разлике између износа исплаћених пензија и износа које је био дужан исплатити у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Правилан је закључак првостепеног суда да је неправилним поступањем тужени тужиоцу проузроковао штету у смислу чл. 155 ЗОО и 172 ЗОО у виду умањења имовине тужиоца. Имајући у виду све наведено, правилно је првостепени суд усвојио тужбени захтев јер тужиоцу припада разлика пензија за период од 1.1.2008. до 28.2.2011. године са законском затезном каматом на сваки доспели месечни износ, као што је у изреци побијане пресуде наведено.

Иако је првостепени суд погрешно у изреци у ставу 2 ред 4 навео датум „31.12.2011.године“, то није утицало на правилност побијане одлуке, јер се из појединачно наведених месечних износа и образложења, несумњиво може закључити да је последње потраживање тужиоца за фебруар 2011.године, а тако је и извршено финансијско вештачење. Првостепени суд ће, сходно одредби члана 349 ЗПП испавити ову очиледну омашку у писању датума „31.12.2011.године“ и написати правилан датум 28.2.2011.године.

Имајући у виду све наведено, овај суд је применом одредбе члана 375. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа-судија

Милана Миличковић с.р.

ЗГО:

